GAZETA LWOWSKA.

We Srode **Nro. 94.** 13. Sierpnia 1823.

Wiadomości kraiowe.

Okólnik
C. K. Rządu kraiowego.

Że przełożeni gmin żydowskich za kontrabant tytoniu i tabaki, lub innych zakazanych towarów, które w Synagogach znalezionemi będą, odpowiedzialni zostaią.

Ponieważ w Galicyi często wydarzaią się przypadki, że w Synagogach kontrabantowy tytoń i tabaka, lub inne zakazane towary znalezionemi bywaią, i że we wszystkich właśnie przypadkach takowych, nikt odpowiedzialnym uznany za to bydź nie mógł; przeto w skutku dekretu Kamery nadworney z dnia 14go Czerwca r. b. do powszechnéy podaie się wiadomości, że odtąd przełożeni gmin żydowskich za kontrabantowy tytoń i tabakę, lub też inne zakazane towary, któreby w Synagogach znalezione były, odpowiedzialnemi zostaią, gdyż to iest ich obowiązkiem, mieć staranie o dobrém Synagog zamknięciu.

We Lwowie d. 27. Czerwca 1823.
(*Podpisy*).

Uwiadomienie.

Nayiaśnieyszy Pan raczył naywyższą uchwałą z d. 12. Maia r. b. na pokorne przedstawienie C. K. nadworney Komissyi handlowey i stosownie do przepisów naywyższego uniwersału z d. 8. Grudnia 1820 nadać starodawnemu Hrabiemu Hugonowi de Salm-Reiferscheid C. K. Podkomorzemu i posiadaczowi włości Raizu i Blanska w Morawie, mieszkaiącemu w Wiedniu w mieście pod Nrm. 747 i Karolowi Reichenbach Doktorowi filozofii z Stuttgartu pięcletny przywiley, na poprawę, użycia octu drzewnego (który na sposób węglenia drzewa, naywyższą uchwałą z dnia 8. Września r. z. uprzywileiowany, zyskuią) do produkcyi czystego barytu i soli barytowey, w szczególności zaś drzewokwaśnego barytu.

O dalszéy podróży Jego Cesarzewic. Mci Arcyxięcia Franciszka Karola, udzielamy czytelnikom następuiących wiadomości:

Dnia 3. Sierpnia po przybyciu Cesarzowica do Czerniowiec, wszystkie Władze publiczne i urzędy, tudzież niektórzy obywatele Cyrkułu Bukowińskiego mieli szczęście przedstawionymi być Cesarzowicowi. Po południu o godz. 4, miała posluchanie u Arcyxięcia Deputacyia, przez Hospodara Multan w osobie tegoż krewnego, Bojara Multańskiego Sturdzy, dla powitania Jego Cesarzowic. Mci wysłana. Potem przedstawiono Arcyxięciu niektórych ze Szlachty Multańskiey na czas w Bukowinie bawiących. Dzień zakończył się przeiazdką na górę Cecina, z którey widok wspaniały.

D. 4. z rana udał się Cesarzewic. Jmć na mieysce troiakiey granicy Nowosielica, gdzie się Bukowina, Bessarabia i Multany razem stykaią; a w Bojanie oglądał Arcyxiążę gmach kwarantany.

Po obiedzie zwiedził Arcyxiążę kościoł farny Łaciński, Urząd Cyrkułowy, Kassę Cyrkułową, Sąd Szlachecki, Archiwum Kancelaryi katastralney, Kościoł farny grec. katol., więzienia, gmach mieszkalny Biskupa grec. nieuniiackiego i Kościoł nieuniiacki, daley szpital woyskowy, koszary, instytut nauk filozoficznych i gymnazium. W Bojanie popisywali się przed Cesarzewicem przybyli z gór huculy z tańcami Multańskiemi, a w Czerniowcach z tańcami narodowemi, do czego się 10 par tanecznikόw zebrało.

Z Illiryi. — Gazeta wychodząca Lubiannie donosi co następuie pod d. 29. Lipca: »Jedna część naszego Królestwa, a szczególnie Cyrkuł Willascherski miał to szczęście, że w nim przez cały dzień dostoyny potomek Nayiaśnieyszey panuiącey rodziny zabawił. Jego Cesarzewic. Mość Arcy-Xiążę Ferdynand Następca Tronu wyiechawszy w podróży Swoiey do Tyrolu drogą z Maryia-Zell przez Murau do Spital i Lincu przybył d. 25. na granicę Willacherskiego Cyrkułu iadąc przez St. Michael w Salcburgskiém. — W Gmünd przyymował Cesarzewica Jmci Gubernator kraiowy Baron Schmidburg i odprowadził aż do Spital, gdzie przygotowano nocleg dla Arcy-Xiążęcia. Nazaiutrz Arcy-Xiążę Jmć w dalszą udał się drogę do Lincu przez Sachsenburg, Greifenburg i Oberdrauburg.

)(

Na każden mieyscu którędy ten dostoyny podróżuiący przeieżdzał stawał się powodem iednego dnia szczęśliwego, wszędzie wyrażano radość wystrzałami i nieustannemi okrzykami: Niech żyie. Wszędzie wychodzili przeciw Arcy-Xiążęciu uczniowie szkół, tudzież oddziały umundurowanych mieszczan ze sztandarami i muzyką przyymuiąc go uroczyście. Urzędnicy i z okolic przybyli Xięża mieli to szczęście bydź przedstawionymi Arcy-Xiążęciu Jegomości, a oświecenie rynku w mieście Spital słabą tylko było oznaką radości mieszkańców z posiadania tak dostoynego gościa. — Tysiączne błogosławieństwo towarzyszyły dalszey iego podróży.

— Z Wiednia. —

Podczas losowania 29go, dawnieyszego długu Stanu procentowego, stosownie do naywyższego Patentu z d 21. Marca 1818 na d 1. Sierpnia przedsięwziętego, wyciągnięto Rząd Nro. 48.

Rząd ten zawiera Obligacyie bankowe 5 procentowe od Nru. 36920 aż włącznie do Nru. 38104 w ilości kapitalney 1 miliiona 237 ZR. a procentowéy, podług stopy niżoney: 25005 ZR. 55 1/2 kr.

Kurs Wiedeński z dnia 5go Sierpnia: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M. K. 81 7/8. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M.K. ———.— Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. — —. — Certyfikaty na pożycz. z r.1821 za 100 M.K. ——— Kurs na Augszburg za 100 Kur. 98 7/8 Uso. 98 3/8 2M.— Moneta konwencyyna za 100, 249 7/8. — Akcyie bankowe, iedna po 929 ZR. M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpaniia.

Doniesienie Jenerała Majora Woysk Pireneyskich do JW. Ministra Woyny.

Madryt d. 17. Lipca 1823.

JWPanie! Jak iuż JWPanu w doniesieniu moiem z d. 12. Lipca uczyniłem nadzieię, Morillo nie chce iuż więcey pomagac Sprawie Stanów. Jenerał Bourke zastał go d. 10go w Lugo; obadway naradzali się wspólnie nad środkami względem dalszych obrotów w Gallicyi, a ieden z zaufanych Officerów Morilla przybył właśnie do Xiążęcia Jegomości, i zapewnił go o poddaniu się swoiego wodza, uwiadomił oraz także Xiążęcia, że Morillo uznał Rejencyią, do którey posłał właśnie depesze Morillo wydał pod d. 8. Lipca stosowną odezwę w równym czasie rozmaitemi kierunkami porozsełał gońców dla namawiania oddziałów rewolucyynych będących pod iego dowodztwem, ażeby przeszły na iego stronę

Skutkiem tey wiadomości, którą tu JWPanu udzieliłem było wkroczenie naszego woyska do Gallicyi, które nie znalazło tam żadnego oporu, chociaż zdawało się, że zwyczayne przeszkody broniące wstępu do tey prowincyi, tem bardziey szkodliwemi dla nas będą. Poddanie się Morilla będzie także miało wielki wpływ na poddanie się Korunny i na przywrócenie pokoiu w tey części Hiszpanii.

Podług ostatnich doniesień Jenerała Bordesoult uzupełnioną została blokada Kadyxu tak od strony lądowey iak i od morskiey strony. Ludność Kadyxu i woysko tamteysze odtąd z własnych zapasów żywić się będą. W Sewilli, w portach i przy flocie pracuią dniem i nocą, ażeby urządzić lekkie statki i wszystko, co obroty przyspieszyć może. Używaią do tego Hiszpanów i materyiałów Hiszpańskich, iakie tylko dostać można.

W San Sebastian zdaie się panować naywiększe nieporozumienie, tak między dowodzącymi, iak i między woyskiem załogi. Ponieważ brygadę Schaeffera zastąpił drugi odwodowy oddział pod sprawą Jenerała Mellet, udała się więc do Santony.

Dołączam JWPanu Bulletyn woyska.

Jenerał Major, Hrabia Guilleminot.

Bulletyn.

»Jenerał Porucznik Hrabia Bourke donosi Xiążęciu Jegomości, że d. 10go przybył do Lugo; bardzo dobrze był przyięty tak od ludności tego miasta, iak i od ludności okolic. Jenerał Morillo, uwiadomiwszy go, że spełni warunki, pod którémi Jenerał Bourke był umocowany słuchać iego poleceń, czekał iuż na niego w Lugo dla naradzenia się nad sposobem, iakimby woysko iego wraz z naszém wspólnie działać mogło. W skutku tych obrad wyszli obadway d. 12. przeciw Korunnie. Posłano Officera od sztabu Morilla do Xiążęcia Jegomości, który urzędownie miał uwiadomić Xiążęcia, że Jenerał Morillo i woysko przez niego dowodzone uznaią Rejencyią postanowioną podczas niewoli Króla Jmci katolickiego.«

»Jenerał Huber ściągaiący szczątki oddziału rewolucyynego, które wraz z Jenerałem d'Albignac pobił w Asturyi, wkroczył do Gallicyi wzdłuż morskich brzegów. Jego przednia straż odbyła świetną potyczkę d. 7. koło Navii, przechodząc przez most tegoż nazwiska. P. Richepanse, Porucznik huzarów północnego Departamentu na czele oddziału z 30 koni złożonego uderzył na tylną straż nieprzyiaciela, składaiącą się więcey iak z 200 ludzi, rozprószył ią i gdy nieprzyiaciel w sto ludzi

oszańcował się w małym gaiku, Richepanse wpadł do niego, maiąc tylko czterech naylepszych huzarów. Po cudach waleczności zmúsił nieprziaciela do cofania się, którego ucieczka i zamieszanie uzupełnione zostało nadiechaniem reszty oddziału Richepansa. Dwudziestu czterech ieńców, między tymi Tena, Pułkownik od inżynierów, kieruiący obrotami Campilla i Palarki, trzech innych Oficerów, sztandar, 16 koni, 200 sztuk broni, 60 ładownic i 2 bębny, oto są trofea tego boiu, który naywiększy czyni honor wszystkim do niego się przyczyniaiącym. Nieprzyiaciel zostawił 11 na placu, a zabrał z sobą mnogą liczbę ranionych. Z naszey strony postrzelono strzelca Luce wystrzałem karabinowym.«

Gdy Jenerał Huber przeprawił i resztę woyska przez Nevią, postępował daléy, a d. 8. stanął w Figueras. Natychmiast wysłał dowódcę swoiey przedniéy straży, Hrabiego Beaumetz, by ścigał nieprzyiaciela do Mondonedo, dokąd wkrótce potém przybył Jenerał d'Albignac. Jenerał Huber wyprawiwszy woysko ku Ternol sam udał się do Mondonedo, gdzie znaydował się podczas przybycia Jenerała Bourke do Lugo. Między woyskiem rewolucyynem w Gallicyi stało się zbiegóstwo rzeczą powszechną, ze wszystkich stron przybywaią zbiegi. Jenerał Bryson, dowódca trzeciego woyskowego oddziału i Pułkownik Villanueva przybyli do Jenerała Hubera i poddali się. To samo uczyniły obie Konstytucyyne Junty San Sebastianu i Wittoryi i ze 200 osób należących do nayznakomitszych rodzin.«

»W główney kwaterze w Madrycie dnia 16. Lipca 1823.«

Na rozkaz JKrólewic. Mości:
(*podp.*) Jenerał Major
»Hrabia Guilleminot.«

Telegraficzne doniesienie z Madrytu przybyłe do Bayonny d. 24. Lipca 1823:

Madryt d. 21. Lipca 1823.

Jenerał Major do Ministra Woyny:

»Dnia 16. t. m. zrobił nieprzyiaciel wycieczkę z wyspy Leonu i Tracadero maiąc 9,000 ludzi i będąc zakryty wszystkiemi bateryiami. Odparto go ze stron wszystkich i stracił 1500 ludzi. Nasza strata była bardzo mała. — Jenerał Molitor zaiął d. 19, t. m. zamek Loria i pośpiesza ku Grenadzie.«

»Po dosyć żywney potyczcze iuż od d. 15. Lipca blokuie Jenerał Bourke twierdzę Korunnę w Gallicyi.

Monitor z d. 24. Lipca zawiera następuiące doniesienie Jenerała Majora do Ministra Woyny:

Madryt d. 18. Lipca 1823.

»JWPanie! Ponieważ zgromadziły się szczątki oddziału Lopez Bannosa i pokazały się na nowo w Hrabstwie Niebla, gdzie oprócz tego znayduie się wiele małych portów, z których Kadyx zaopatrywano żywnością, rozkazał Jenerał Bourmont wyruszyć wyprawczey kolumnie do tego Hrabstwa, a iey dowództwo poruczył Pułkownikowi głównego sztabu, Margrabiemu Conflans.«

»Po kilku pośpiesznych pochodach, w czasie których nieustannie uchodził nieprzyiaciel przed naszém woyskiem, dopędziliśmy go nareście pod Trigueros (pod Moquer w Tezoreira de Sewilla), gdzie zamyślał się bronić, atoli na pierwszy wystrzał naszych strzelców uciekł iak nayśpiesznéy. P. Conflans z taką ku Ayamonte (nad uyściem Guadiany) pośpieszał szybkością, że tamteyszy naczelnik polityczny, uchodząc przed nim iak nayśpieszniey, nawet papierów swoich nie mógł ocalić, a dobrze obronny i zaopatrzony żywnością zamek Ayamonte dostał się w moc naszą. Znaleziono tam mnóstwo kul i ammunicyi, iakoteż kilkanaście bareb, które bardzo użytecznie mogą bydź przeciw Kadyxowi użyte. Załoga Ayamonte i iego zamku składała się ogólnie z artylerzystów; Oficerowie uciekli, a szeregowi poddali się, życząc sobie, ażeby mogli służyć w hufcach roialistycznych, poczém odesłano ich do Sewilli. Po zdobyciu Ayamonte posłał P. Conflans oddział uważaiący do małego zamku Paymogo (na saméy granicy Portugalskiey) leżącego u podnóża gór, gdzie także spodziewano się znaleść zapasy woienne.« Krążąc po téy okolicy zostawi w niéy woysko po nayw iększey części z samych Hiszpanów złożone, któremu powierzy straż małych portów.«

»Jenerałowie Bordesoult i Bourmont donoszą, że ponieważ dużo kul znaleźli w zamku Ayamonte, które odesłano do Sewilli, będą mogli d. 25. Lipca rozpocząć bombardowanie Kadyxu. Hrabia Bordesoult chwali gorliwość, z którą go siła morska wspiera. Jéy naczelnik (Kontr-Admirał Hamelin) i wszyscy do niey należący okazali nie mało przychylności.«

Jenerał Major
»Hrabia Guilleminot.«

Monitor z dnia tego samego umieścił poniżey następuiące doniesienie Marszałka Moncey do Ministra Woyny:

„Badalona d. 18. Lipca:"

»JWPanie! Załoga Kardony składa się z Francuzkiego batalionu 2go liniiowego pułku piechoty i z 400 Hiszpanów dywizyi d' Erolesa.

»Waleczny batalion Siguenzy stoiący dawniéy w Kardonie, przeniósł się teraz do Maurezy wraz ze swoim dzielnym naczelnikiem. Podług pogłoski batalion ten 900 ludzi maiący, ma się składać z samych starych i doświadczonych żołnierzy.«

»Kardona bronioną była od 62 bronzowych dział stoiących na bateryiach i zaopatrzona była na rok cały żywnością i amunicyiami.«

»Dowiedziałem się dnia dzisieyszego, że statek JKMci »la Grenade«, będący szalupą puszkarską, krążąc po brzegach Katalonii, zabrał d. 10. Lipca korsarza Hiszpańskiego w zatoce Calofiguiere po siedmgodzinnéy potyczce. Tylko Kapitan korsarzów i dwóch maitków wpadło w nasze ręce, reszte osady uciekło z brzegów w góry.«

»Dowódca Grenady pisał w swoiém doniesieniu, że odebrał także od tego korsarza zdobytą dawniéy przez niego Francuzką nawę o iednym żaglu *(Tortune)*.«

Jenerał Porucznik Baron Damas doniósł mi, że d. 15. Lipca podpisaną została kapitulacyia wyspy Medas (nie daleko brzegów Katalońskich) którą dnia następuiącego zaięło woysko Francuzkie w imieniu Króla Jegomości katolickiego i w śród okrzyku: »Niech żyie Król!« Panu Chateauville Kapitanowi fregaty w moim głównym sztabie i Kapitanowi Baugrand polecono była ta wyprawa. Podpisali tę kapitulacyię Margrabia Montperat, Pułkownik i Naczelnik głownego sztabu 9tey dywizyi i Pan Chateauville.

Znaleziono na tey wyspie 17 sztuk dział, nie mało amunicyi i żywności na dni 40. Załoga składała się z 77 ludzi. Odebranie tey wyspy uwolniło naszą żeglugę na morzu Katalońskiém i pozwoli nam użyć kilka lekkich statków do opasania Barcelony.

Moncey.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Ponieważ ze stałey ziemi znacznie teraz dopytuią się o bawełnę, znowu zaczynaią przędzeniem się zatrudniać, iak iuż tego dawno nie pamiętano. W Blacburn wystawiono dwie niezmierne faktoryie albo młyny bawełniane, a wybudowanie trzeciego maią dopiero w zamiarze, którego machineryie kosztować będą 80 do 100,000 funt. szterl. a nieiakie wyobrażenie o iego obszerności można powziąść z planu przedstawiaiącego gmach maiący 550 stóp długości, a 55 wysokości, a który do tego zawierać będzie w sobie dwie machin parowych zastępuiących siłę 70 do 100 koni. Więcéy ieszcze mieysc opatrzono na wybudowanie młynów, ogólnie z taką czynnością biorą się do przędzenia bawełny, że Blackburn stanie znowu na tym wysokim stopniu dobrego mienia, na iakim znaydowała się przed kilkoma laty. — Przeciwnie tkacze linów w Barnsley i Knaresborough porzucili swoie rzemiosło z powodu małey zapłaty i odtąd z tysiącami żón i dzieci nie mało poczynili złego.

Tamar, okręt o 24 działach przybył ze Wschodnich Indyi do Tamizy. Opuścił Hawannę d. 8. Czerwca. Iturbide, były Cesarz Mexykański wsiadł d. 11. Maia na okręt Rawlins, stoiący w porcie Antigua o mil 12 od Vera-Cruz. Okręt ten pod zasłoną Tamaru rozwinął żagle i miał go zawieść do Genui. Rząd Mexykański naiął na tę podróż okręt Rawlins za 12,000 Piastrów. Jak iuż wspomnieliśmy przy Rządzie Mexykańskim znaydować się będzie trzech współczłonków: Marszałek Brawo, mulat; Jenerał Negreto, także mulat i Jenerał Wittoryia, rodem ze starey Hiszpanii. Tamar przywiózł do Anglii w zapłacie od kupców 800,000 piastrów, kilka worków *Cochenille* (Czerwca) i wanilli.

Król Jmć powrócił d. 19. Lipca do swoiego wieyskiego pomieszkania w parku Windsorskim. W Portsmouth poczyniono wszelkie przygotowania, ażeby Król Jmć mógł odpłynąć, kiedy tylko zechce.

Francyia.

Policyia zagrabiła Konstytucyionistę z d. 23. Lipca.

Dziennik Rozpraw pisze, że skoro tylko dowiedział się Król Francuzki o przypadku Oyca Świętego, natychmiast posłał do Rzymu mechaniczne łóżko wynalezione w Paryżu, którego użytek nie był znany we Włoszech, a które w podobnych przypadkach wielką czyni ulgę choremu.

Włochy.

Naynowsze wiadomości z Rzymu z dnia 23. Lipca donoszą wciąż bardzo pomyślnie o zdrowiu Oyca Świętego. Leczenie złamaney nogi odbywa się sposobem regularnym, a dotąd nie uczyniło nawet żadnych szkodliwych skutków ciągle na znak leżenie.

Redakcyia, J. Bensy; Druk, J. Pillera.